

Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt

Delavnica »Postopek Celovite presoje vplivov na okolje in
vrednotenje scenarijev«

Ljubljana, 14. februar 2019

Struktura predstavitve

- **Izhodišča NEPN**
- **Proces priprave NEPN**
  - Predvidena časovnica
  - Formalno vključevanje javnosti
- **Vsebina NEPN**
- **Priprava CPVO**
- ***Dodatne prosojnice:***
  - *Regionalno sodelovanje (Uredba, 12. člen)*
  - *Vsebina NEPN (Uredba, 3. člen)*

Izhodišča NEPN

- Pravno in politično podlago za pripravo in sprejem NEPN predstavljajo:
  - **Sklepi Evropskega sveta iz oktobra 2014**, ki določajo, da se bo oblikoval zanesljiv in transparenten sistem upravljanja z energetske unije;
  - **Sklepi Sveta EU z dne 26. 11. 2015** (št. 14459/15), ki državam članicam EU nalagajo, da »se prvi nacionalni načrti dokončno oblikujejo do konca leta 2019« (odst. 2.6);
  - **Uredba (EU) 2018/1999** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 **o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov**, ki je začela veljati 24. decembra 2018.
- **Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN)** je dokument, ki za obdobje do leta 2030 (s pogledom do 2040) določa cilje, politike in ukrepe **na petih razsežnostih energetske unije**:
  - razogljičenje (emisije TGP in OVE),
  - energetska učinkovitost,
  - energetska varnost,
  - notranji trg ter
  - raziskave, inovacije in konkurenčnost.

Izhodišča NEPN (ii)

- [Uredba \(EU\) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov](#)
- Evropska komisija (EK) je predlog uredbe pripravila v okviru zakonodajnega paketa “**Čista energija za vse Evropejce**”, ki je bil objavljen 30. novembra 2016.
- Pogajanja med institucijami EU glede besedila uredbe so potekala v drugi polovici leta 2017 in prvi polovici leta 2018, ko sta v juniju **Evropski parlament in Svet** zaključila pogajanja z oblikovanjem kompromisnega besedila uredbe.
- Evropski parlament je 13. novembra 2018 z zakonodajno resolucijo sprejel dogovorjeno besedilo predloga uredbe, ki je bilo decembra potrjeno še s strani Sveta, čemur je sledila **objava v Uradnem listu EU, 21. decembra 2018**.
- [Uredba](#) je začela veljati tri dni po objavi v Uradnem listu EU, **24. decembra 2018**.

ENERGY UNION GOVERNANCE – OVERALL RATIONALE

REGULATORY STABILITY, STREAMLINING, ACHIVING ENERGY UNION OBJECTIVES, ALIGNEMENT WITH PARIS

National Integrated Energy and Climate Plans (2021 to 2030)

(preparation well before 2020)

National progress reports (from 2021, every two years)

European Commission monitoring (State of the Energy Union)

Streamlining:

1 Plan
1 Report
1 Monitoring

Izhodišča NEPN (iii)

- Uredba določa zakonodajni temelj za **nov način upravljanja z energijo Unije** in pripravo celovitih nacionalnih energetskega in podnebne načrtov (NEPN) (ang. *Integrated National Energy and Climate Plans*)
  - + **Dolgoročna strategija**
  - + **poenoteno poročanje in spremljanje** doseganja **EU podnebne in energetske ciljeve 2030**

V uredbi predvidene obveznosti	Rok
1. Priprava predloga načrta: <ul style="list-style-type: none"> - vsebinska priprava osnutka (analitični del + nacionalni načrt) - javno posvetovanje - regionalno usklajevanje 	31. december 2018
2. Iterativni dialog z EK in sprejem NEPN: <ul style="list-style-type: none"> - EK pregleda načrte vseh držav članic in poda priporočila - priprava končnega čNEPN skladno s priporočili EK 	6 mesecev (januar-junij 2019) 31. december 2019
3. Izvajanje načrta in redna poročanja: <ul style="list-style-type: none"> - prvo celovito dvoletno poročanje do 15. marca 2023 in vsaki dve naslednji leti (določena parcialna poročanja predvidena že prej) 	15. marec 2023
4. Posodobitev načrta: <ul style="list-style-type: none"> - predložitev osnutka posodobitve načrta - predložitev posodobitve načrta 	30. junij 2023 30. junij 2024

Proces priprave NEPN

(sedanje stanje)

- Slovenija je s pripravo NEPN pričela **oktobra 2017**, ko je bila s sklepom Vlade RS ustanovljena **medresorska delovna skupina** (MDS) za pripravo NEPN, ki jo vodi Ministrstvo za infrastrukturo, pristojno za energijo
  - V njej poleg predstavnikov sodelujejo še predstavniki MOP, MKGP, SVRK, MF, MIZŠ in UMAR
- MDS je spomladi 2018 opravila **pregled aktualnega stanja** in tekom poletja **pregled obstoječih ciljev** po posameznih razsežnostih energetske unije
- Na podlagi obveznosti iz uredbe, da države članice **osnutek NEPN** Evropski komisiji predložijo do **31. 12. 2018**, je Ministrstvo za infrastrukturo v sodelovanju z MDS pripravilo (prvi) osnutek NEPN
- **Osnutek NEPN temelji na že pripravljenih strokovnih podlagah ter sprejetih dolgoročnih in srednjeročnih strateških, akcijskih in poročevalskih dokumentih, ki so vsi tudi javno dostopni**
  - Določeni izmed njih se sicer osredotočajo (le) na cilje in politike do 2020, zaradi česar prvi osnutek NEPN mestoma naslavlja le določene elemente posameznih razsežnosti NEPN do leta 2030

Proces priprave NEPN

(sedanje stanje_2)

- Osnutek NEPN predstavlja **izhodišče za pripravo NEPN**, ki bo potekala v letu 2019
- Vzporedno s procesom priprave osnutka NEPN je MZI v letu 2018 pripravilo razpis, katerega cilj je bil poiskati zunanjega partnerja, ki bi zagotovil ustrezne **strokovne podlage** in nudil potrebno **tehnično in vsebinsko pomoč**
  - V novembru je bila sklenjena **pogodba s konzorcijem institucij** s ciljem zagotoviti najširšo strokovno in profesionalno podporo pripravi NEPN
  - Vodilni partner konzorcija institucij je Institut »Jožef Stefan«, sodelujejo še Inštitut za ekonomska raziskovanja, ELEK, Elektro Gorenjska, ELES, PLINOVODI, Gozdarski inštitut Slovenije, Kmetijski inštitut Slovenije, PNZ svetovanje projektiranje, Center poslovne odličnosti EF.
  - MZI in MOP sta se skupaj s partnerji, ki zagotavljajo strokovno podporo, dogovorila, da bo **priprava NEPN in Dolgoročne strategije** potekala usklajeno in vzporedno

Proces priprave NEPN

(vključevanje javnosti)

- Skladno z [Uredbo \(EU\) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov](#) bo priprava NEPN potekala na način, da bo imela javnost zgodaj in učinkovito možnost sodelovati pri pripravi celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta za obdobje od leta 2021 do leta 2030.
- [Javno posvetovanje in dialog glede priprave NEPN](#) bosta tako potekala v treh korakih:
  - [PREDHODNO posvetovanje in dialog glede osnutka NEPN](#)
    - Splošno, po posameznih razsežnostih
  - [KOMUNIKACIJSKE DELAVNICE](#)
    - [Ciljno posvetovanje in dialog glede izpostavljenih vsebin NEPN](#) (uskajeno s pripravo DS)
  - [ZAKLJUČNO posvetovanje in dialog glede NEPN](#)
    - dopolnjen osnutek NEPN
    - vzporedno z javno obravnavo okoljskega poročila

NACIONALNI ENERGETSKI IN PODNEBNI NAČRT

Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN) je akcijsko strateški dokument, ki za obdobje do leta 2030 (s pogledom do 2040) določa cilje, politike in ukrepe na petih razsežnostih energetske unije:

1. razogljčenje (emisije TGP in OVE),
2. energetska učinkovitost,
3. energetska varnost,
4. notranji trg ter
5. raziskave, inovacije in konkurenčnost.

SPLOŠNE INFORMACIJE

[Ozadje in obveznosti Slovenije](#)

[Priprava osnutka NEPN](#)

[Nadaljevanje priprave NEPN](#)

JAVNO POSVETOVANJE:

[- Predhodno posvetovanje in dialog glede osnutka NEPN](#)

[- Komunikacijske delavnice](#)

[- Zaključno posvetovanje in dialog glede NEPN](#)

DOGODKI IN POSVETOVANJA

[Predhodno posvetovanje in dialog glede osnutka NEPN](#)

[Komunikacijske delavnice](#)

[Zaključno posvetovanje in dialog glede NEPN](#)

[Portal ENERGETIKA: Nacionalni energetski in podnebni načrt](#)

Proces priprave NEPN

(časovnica)

Aktivnost	Časovnica	Uredba
Osnutek NEPN	31 . 12. 2018	Uredba, 9. člen
Posvetovanje a) PREDHODNO	15./18. 2. – 31. 3. 2019 (6 tednov)	Uredba, 10. in 11. člen
Posvetovanje b) KOMUNIKACIJSKE DELAVNICE	februar – maj 2019 (usklajeno s pripravo DS)	Uredba, 10. in 11. člen
Osvežitev strokovnih podlag	marec/april 2019	
Nadgradnja osnutka NEPN	junij 2019	
Iterativni dialog z EK (priporočila EK)	januar – junij 2019	Uredba, 13. člen
Regionalno posvetovanje (glede osveženega osnutka NEPN)	junij 2019 (predvidoma)	Uredba, 12. člen <i>(dodatne prošnje)</i>
Posvetovanje c) KONČNO (glede osveženega osnutka NEPN)	Bo še določeno (odvisno od poteka CPVO – predvidoma hkrati z razgrnitvijo osnutka okoljskega poročila)	Uredba, 10. in 11. člen
CPVO	<i>(več informacij na koncu)</i>	
Medresorsko posvetovanje	november 2019	
Sprejem NEPN (VRS)	december 2019	
Predložitev NEPN (EK)	31. december 2019	Uredba, 3. člen <i>(dodatne prošnje)</i>

Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrti

[Uredba \(EU\) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov](#)

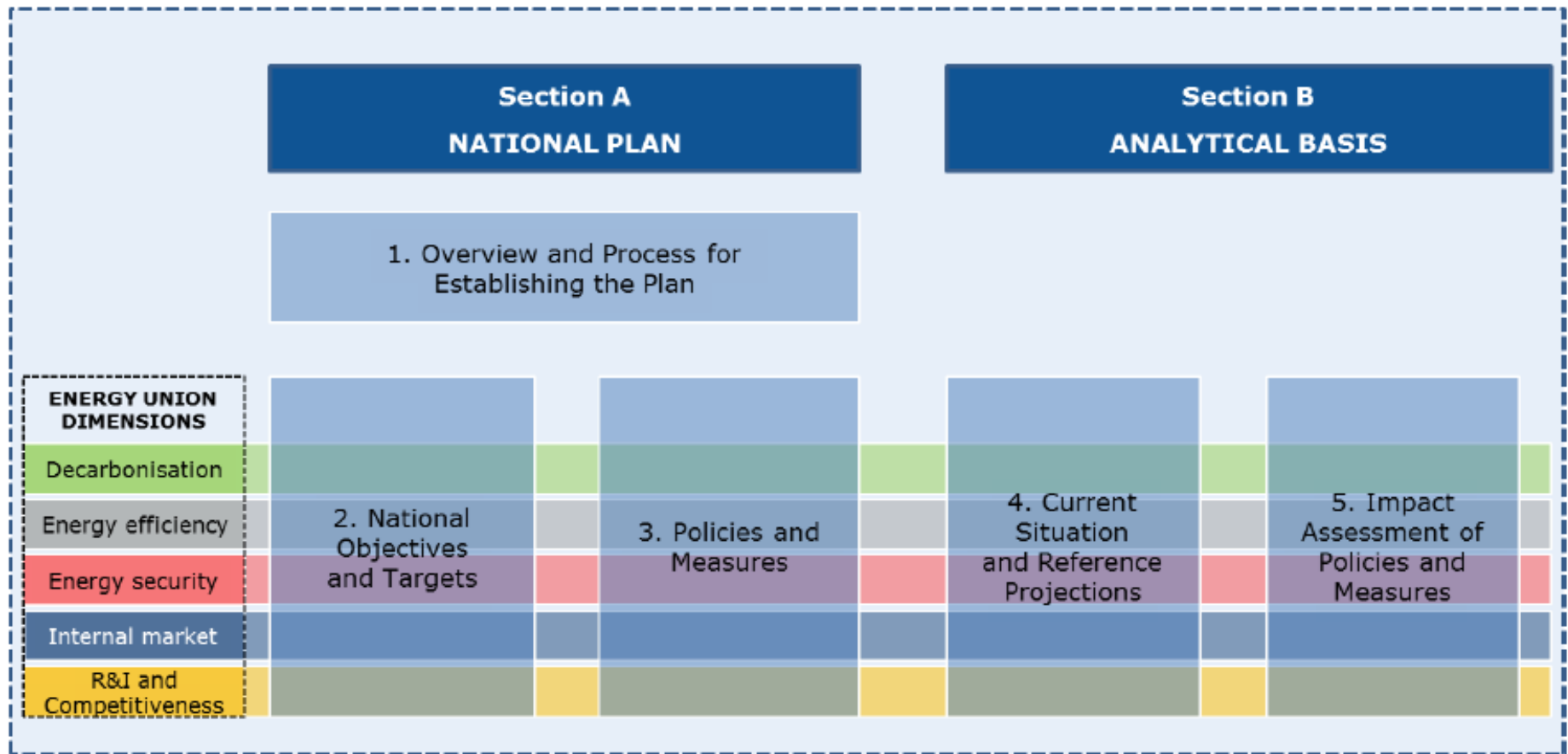
Člen 3

Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrti

1. Vsaka država članica Komisiji do 31. decembra 2019 in nato do 1. januarja 2029, potem pa **vsakih deset let**, priglasí celovit nacionalni energetske in podnebni načrt. **Načrti vsebujejo elemente iz odstavka 2 tega člena in iz Priloge I.** Prvi načrt obsega **obdobje od leta 2021 do leta 2030**, ob upoštevanju dolgoročnejshe perspektive. Nadaljnji načrti obsegajo desetletno obdobje, ki neposredno sledi koncu obdobja, zajetega v prejšnjem načrtu.

PRILOGA I → natančno določa strukturo in elemente NEPN

Struktura NEPN

Predvideni scenariji

1. **Scenarij z obstoječimi ukrepi**
  2. **Scenarij z dodatnimi ukrepi – zmerni**
  3. **Scenarij z dodatnimi ukrepi – ambiciozni**
(tri različice: več hidro; uravnotežen razvoj vseh OVE; več vetra in sonca)
- **Energetska učinkovitost** je izhodišče vseh scenarijev z dodatnimi ukrepi (scenarijska analiza ukrepov URE)
  - **Negotovosti:** projekcije števila prebivalcev, stanovanjske površine, gospodarska rast, cene energentov idr.

Celovita presoja vplivov na okolje

(časovnica)

Faza	Roki
I. STOPNJA CPVO	
Obvestilo o nameri priprave plana	22. 11. 2018 (MZI)
Vstop stranskih udeležencev <i>(Zveza društev za obvarovanje reke in sonaravni razvoj ob Muri - Moja Mura; Društvo za preučevanje rib Slovenije)</i>	4. 1. 2019 (sklep; MOP)
Odločba o izvedbi CPVO	4. 1. 2019 (odločba; MOP)
II. STOPNJA CPVO	
Okoljsko poročilo	<i>(60 dni po podpisu pogodbe)</i>
Osnutek plana (osvežitev osnutka NEPN)	29. 5. 2019
Revizija okoljskega poročila	<i>(Ločen rok ni določen)</i>
Mnenje o ustreznosti OP	MOP takoj pošlje pristojnim organizacijam, ki morajo odgovoriti v 21 dneh. MOP pa ima še 30 dni, da obvesti pripravljavca plana. [Če je potrebno, MOP zahteva dopolnitve] (Vir: ZVO)
Javna razgrnitev plana + okoljskega poročila	<i>(Ločen rok ni določen)</i> Pripravljavec plana / traja najmanj 30 dni (Vir: ZVO)
Pripombe javnosti	<i>(Ločen rok ni določen)</i> Pripravljavec plana
Predlog plana in okoljskega poročila	<i>(XYZ dni po podpisu pogodbe → v dogovoru MZI + MOP)</i> Pripravljavec plana
Odločba o potrditvi plana	MOP/najkasneje v 45 dneh (Vir: ZVO)

31. 12. 2019: rok za Republiko Slovenijo, da EK priglasí NEPN

→ Ključno je sodelovanje MZI in MOP ter vseh ostalih deležnikov

→ Učinkovito, konstruktivno, *in bona fide*

- Dodatne prosojnice

→ Podrobnejše informacije glede:

- regionalnega sodelovanja (Uredba, 12. člen),
- vsebine NEPN (Uredba, 3. člen).

- **Člen 12 Regionalno sodelovanje**

1. **Države članice medsebojno sodelujejo**, pri čemer upoštevajo vse obstoječe in možne oblike regionalnega sodelovanja, da bi učinkovito uresničile cilje in prispevke iz svojih celovitih nacionalnih energetskega in podnebne načrtov.
2. Vsaka država članica **dovolj zgodaj pred predložitvijo svojega osnutka** celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta Komisiji v skladu s členom 9(1) – kar zadeva načrte za obdobje od leta 2021 do leta 2030, pri pripravi končnega načrta dovolj zgodaj pred njegovim sprejetjem – **opredeli priložnosti za regionalno sodelovanje in se posvetuje s sosednjimi državami članicami**, tudi v okviru forumov za regionalno sodelovanje. Kadar se državi članici, ki pripravlja načrt, zdi ustrezno, se ta država članica lahko **posvetuje z drugimi državami članicami ali tretjimi državami, ki izkažejo interes**. /.../
3. **Države članice lahko sodelujejo pri prostovoljni skupni pripravi delov** svojih celovitih nacionalnih energetskega in podnebne načrtov ter poročil o napredku, tudi v okviru forumov za regionalno sodelovanje.
4. /.../ **Komisija po potrebi podpira takšno sodelovanje in posvetovanje** med državami članicami **in lahko** – če ugotovi, da obstajajo možnosti za dodatno regionalno sodelovanje – državam članicam **poda okvirne smernice** ter tako olajša in zagotovi učinkovit proces sodelovanja in posvetovanja.
5. Države članice v končnih celovitih nacionalnih energetskega in podnebne načrtih v skladu z odstavkoma 2 in 3 **upoštevajo pripombe drugih držav članic** in v navedenih načrtih **pojasnijo, kako so jih upoštevale**.
6. Države članice za namene iz odstavka 1 **nadaljujejo s sodelovanjem na regionalni ravni** /.../
7. Države članice lahko predvidijo tudi **sodelovanje s pogodbenicami Energetske skupnosti** in tretjimi državami, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora.
8. Kolikor se uporabljajo **določbe Direktive 2001/42/ES***, se za čezmejna posvetovanja o osnutku, opravljena v skladu s členom 7 navedene direktive, šteje, da so izpolnjene obveznosti regionalnega sodelovanja v skladu s to uredbo, pod pogojem, da so ob tem tudi izpolnjene zahteve iz tega člena.

*Direktiva o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje

Člen 3

Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrti

1. Vsaka država članica Komisiji do 31. decembra 2019 in nato do 1. januarja 2029, potem pa **vsakih deset let**, priglasi celovit nacionalni energetske in podnebni načrt. **Načrti vsebujejo elemente iz odstavka 2 tega člena in iz Priloge I.** Prvi načrt obsega **obdobje od leta 2021 do leta 2030**, ob upoštevanju dolgoročnejshe perspektive. Nadaljnji načrti obsegajo desetletno obdobje, ki neposredno sledi koncu obdobja, zajetega v prejšnjem načrtu.

(2. odstavek → naslednja prosojnica)

2. Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrti so **sestavljani iz naslednjih glavnih oddelkov**:

- (a) **pregleda postopka**, uporabljenega za oblikovanje celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta, ki je sestavljen iz povzetka, opisa javnih posvetovanj in vključitve zainteresiranih strani ter rezultatov posvetovanj in regionalnega sodelovanja z drugimi državami članicami pri pripravi načrta, kakor je določen v členih 10, 11 in 12 ter v točki 1 oddelka A dela 1 Priloge I;
- (b) **opisa nacionalnih ciljev in prispevkov** v zvezi z razsežnostmi energetske unije, kakor je določeno v členu 4 in Prilogi I;
- (c) **opisa načrtovanih politik in ukrepov** v zvezi z ustreznimi cilji in prispevki iz točke (b) ter **splošni pregled naložb**, potrebnih za uresničevanje ustreznih ciljev in prispevkov;
- (d) **opisa trenutnega stanja petih razsežnosti energetske unije**, tudi v zvezi z energetske sistemom ter emisijami toplogrednih plinov in odvzemov ter s projekcijami za cilje iz točke (b) z že obstoječimi politikami in ukrepi;
- (e) kadar je to ustrezno, **opisa regulativnih in neregulativnih ovir ter ovir za uresničevanje ciljev ali prispevkov** v zvezi z energijo iz obnovljivih virov in energetske učinkovitostjo;
- (f) **ocene učinkov načrtovanih politik in ukrepov** za doseganje ciljev iz točke (b), vključno z njihovo skladnostjo z dolgoročnimi cilji za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz Pariškega sporazuma in dolgoročnimi strategijami iz člena 15;
- (g) **splošne ocene učinkov načrtovanih politik in ukrepov na konkurenčnost**, povezano s petimi razsežnostmi energetske unije;
- (h) **priloge**, pripravljene v skladu z zahtevami in strukturo iz Priloge III k tej uredbi, kjer so predstavljene metodologije in ukrepi politike držav članic za doseganje zahtev glede prihrankov energije v skladu s členom 7 Direktive 2012/27/EU in Prilogo V navedene direktive.

PRILOGA I → natančno določa strukturo in elemente NEPN